

31998L0080

L 281/31

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1998 10 17

TARYBOS DIREKTYVA 98/80/EB

1998 m. spalio 12 d.

papildanti bendrą pridėtinės vertės mokesčio sistemą ir iš dalies keičianti Direktyvą 77/388/EEB – speciali schema investiciniam aukso

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 99 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi pagal 1977 m. gegužės 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų suderinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vieno das vertinimo pagrindas ⁽⁴⁾ su auksu susiję sandoriai iš principo yra apmokestinami, nors pagal pereinamuoju laikotarpiu taikomą nukrypimą, nustatytą šios direktyvos 28 straipsnio 3 dalyje ir F priedo 26 punkte, valstybės narės gali ir toliau atleisti nuo mokesčio su auksu susijusius sandorius, išskyrus auksą skirtą pramoniniam naudojimui; kadangi taikydamos tokį pereinamojo laikotarpio nukrypimą kai kurios valstybės narės iš dalies iškraipo konkurenciją;

kadangi auksas atlieka ne tik gamybos sąnaudų vaidmenį, bet jis perkamas ir kaip investicija; kadangi įprastų apmokestinimo taisyklių taikymas trukdo panaudoti jį finansinėms investicijoms ir tai pateisina specialios investicinio aukso apmokestinimo schemos nustatymą; kadangi tokia schema turėtų sustiprinti tarptautinį Bendrijos aukso rinkos konkurencingumą;

kadangi aukso tiekimas investiciniams tikslams savo pobūdžiu panašus į kitas finansines investicijas, kurios dažnai atleidžiamos nuo mokesčio pagal šiuo metu taikomas šeštosios direktyvos taisykles, ir todėl atleidimas nuo mokesčio būtų pats tinkamiausias investicinio aukso tiekimo apmokestinimo režimas;

kadangi investiciniu auksu turėtų būti laikomi tik labai didelio grynumo aukso formos ir svoriai, kokiais prekiaujama tauriųjų metalų rinkoje, ir aukso monetos, kurių vertė pirmiausia atspindi jose esančio aukso vertę; kadangi aukso monetų atveju skaidrumo

sumetimais reikia sudaryti metinį kriterijus atitinkančių monetų sąrašą suteikiant užtikrintumą operatoriams, kurie prekiauja šiomis monetomis; kadangi prekiautojų teisinis užtikrintumas reikalauja, kad šiame sąraše nurodytos monetos visus metus, kuriems patvirtintas šis sąrašas, būtų laikomos atitinkančiomis atleidimo nuo mokesčio pagal šią direktyvą kriterijus; kadangi toks sąrašas nepažeidžia galimybės kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl monetų, kurios neįtrauktos į sąrašą, įskaitant ką tik nukaltas monetas, tačiau atitinka šioje direktyvoje numatytus kriterijus, atleidimo nuo mokesčio;

kadangi dėl to, kad atleidimas nuo mokesčio iš principo nesuteikia teisės atskaityti pirkimo mokesčio, kai tuo tarpu mokestis nuo aukso vertės galėjo būti skaičiuojamas ankstesnėse operacijose, reikia įteisinti tokio pirkimo mokesčio atskaitą, kad būtų užtikrinti specialios schemos pranašumai ir išvengta konkurencijos iškraipymų lyginant su importuotu investiciniu auksu;

kadangi galimybė panaudoti auksą ir pramoniniams, ir investiciniams tikslams reikalauja, kad operatoriai galėtų pasirinkti įprastą apmokestinimo tvarką, jeigu jų veikla yra arba investicinio aukso gamyba, arba bet kokio aukso perdirbimas į investicinį auksą, arba didmeninė prekyba tokiu auksu, kai įprastai jie tiekia auksą pramoniniams tikslams;

kadangi dvejopas aukso panaudojimas gali sudaryti naujas galimybes piktnaudžiavimui ir mokesčių vengimui, dėl ko valstybės narės turės imtis veiksmingų kontrolės priemonių; kadangi dėl šios priežasties operatoriai turėtų laikytis įprastinio minimalių apskaitos ir dokumentacijos tvarkymo reikalavimų standarto, nors kai ši informacija jau renkama pagal kitus Bendrijos teisės aktus, valstybė narė gali laikyti, kad šie reikalavimai įvykdyti;

kadangi patirtis parodė, kad didesnio negu nustatytas grynumo aukso tiekimo atvejais taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą galima užkirsti kelią piktnaudžiavimams ir tuo pat metu sušvelninti operacijos finansines sąnaudas; kadangi yra pagrindo leisti valstybėms narėms naudoti tokius mechanizmus; kadangi ta pačia tvarka pagal šeštosios direktyvos 23 straipsnį už importuojamą auksą mokestis nemokamas importo metu, jeigu jis įrašytas į deklaraciją kaip nurodyta tos direktyvos 22 straipsnio 4 dalyje;

kadangi sandoriai, kurie sudaromi valstybių narių reguliuojamose tauriųjų metalų rinkose, reikalauja taikyti dar daugiau supaprastinimų dėl didžiulio tokių operacijų skaičiaus ir greičio; kadangi

⁽¹⁾ OL C 302, 1992 11 19, p. 9.

⁽²⁾ OL C 31, 1994 3 28, p. 91.

⁽³⁾ OL C 161, 1993 6 14, p. 25.

⁽⁴⁾ OL 145, 1977 5 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 96/95/EB (OL L 338, 1996 12 28, p. 89).

valstybės narės turi teisę nebetaikyti specialios schemos, sustabdyti mokesčio rinkimą ir netaikyti apskaitos reikalavimų;

kadangi dėl to, kad naujoji apmokestinimo schema pakeis esamas Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 3 dalies e punkto ir F priedo 26 punkto nuostatas, todėl šias nuostatas reikia išbraukti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Prie Direktyvos 77/388/EEB pridedamas šis 26b straipsnis:

„26b straipsnis

Speciali schema investiciniam auksui

A. Apibrėžimas

Šioje direktyvoje ir nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų „investicinis auksas“ reiškia:

- i) ne mažesnio kaip 995/1000 grynumo ir tokio svorio, kuris pripažįstamas tauriųjų metalų rinkose, aukso luitus ar lakštus, neatsižvelgiant į tai, ar juos reprezentuoja vertybiniai popieriai, ar ne. Valstybės narės gali neįtraukti į schemą mažų luitų ar lakštų, kurie sveria 1 g ar mažiau;
- ii) aukso monetas, kurios:
 - yra ne mažesnio kaip 900/1000 grynumo,
 - nukaldintos po 1800 metų,
 - yra arba buvo teisėta atsiskaitymo priemonė kilmės valstybėje, ir
 - paprastai parduodamos už kainą, kuri neviršija mone-tose esančio aukso atviros rinkos kainos daugiau kaip 80 %.

Šioje direktyvoje tokios monetos nelaikomos numizmatiniais tikslais parduodamomis monetomis.

Kiekvienais metais iki liepos 1 d., pradedant 1999 metais, kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie šiuos kriterijus atitinkančias monetas, kuriomis prekiaujama toje valstybėje narėje. Kiekvienais metais iki gruodžio 1 d. Komisija paskelbia išsamų tokių monetų sąrašą *Europos Bendrijų oficialiojo leidinio „C“* serijoje. Laikoma, kad monetos, patekusios į paskelbtą sąrašą, atitinka šiuos kriterijus per visus metus, kuriems buvo paskelbtas sąrašas.

B. Specialios taisyklės, taikomos investicinio aukso sandoriams

Valstybės narės atleidžia nuo pridėtinės vertės mokesčio investicinio aukso tiekimą, įsigijimą Bendrijos viduje ir importavimą, įskaitant investicinį auksą, kurį reprezentuoja paskirstyto ar nepaskirstyto aukso sertifikatai arba kuriuo prekiaujama aukso sąskaitose, ir pirmiausia įskaitant aukso paskolas bei apsikeitimo sandorius, numatančius nuosavybės teisę ar reikalavimo teisę į investicinį auksą, taip pat susijusius su investiciniu aukso būsimuosius ir išankstinius sandorius, kurių metu perleidžiama nuosavybės teisė ar reikalavimo teisė į investicinį auksą.

Taip pat valstybės narės atleidžia nuo mokesčių agentų, kurie veikia kito asmens vardu ir sąskaita, paslaugas, kai jie savo atstovaujamam asmeniui atstovauja investicinio aukso tiekime.

C. Galimybė apmokestinti

Valstybės narės apmokestinamiems asmenims, kurie gamina investicinį auksą ar bet kokią auksą perdirba į investicinį auksą, kaip jis apibrėžtas A skirsnyje, suteikia teisę perkelti investicinio aukso tiekimo apmokestinimą kitam apmokestinamajam asmeniui, kuris kitu atveju būtų atleistas nuo mokesčio pagal B skirsnį.

Valstybės narės apmokestinamiems asmenims, kurie vykdydami savo prekybinę veiklą įprastai tiekia auksą pramoniniams tikslams, gali suteikti teisę perkelti investicinio aukso, kaip jis apibrėžtas A skirsnio i punkte, tiekimo apmokestinimą kitam apmokestinamajam asmeniui, kuris kitu atveju būtų atleistas nuo mokesčio pagal B skirsnį.

Jeigu tiekėjas pasinaudojo apmokestinimo pasirinkimo galimybe pagal pirmąją ar antrąją pastraipą, valstybės narės privalo suteikti apmokestinimo pasirinkimo teisę ir agentui už teikiamas paslaugas, nurodytas B skirsnio antroje pastraipoje.

Valstybės narės nustato, kaip konkrečiai pasinaudoti šiomis galimybėmis, ir informuoja Komisiją apie šią galimybių įgyvendinimo taisyklę toje valstybėje narėje.

D. Teisė į atskaitą

1. Apmokestinamieji asmenys turi teisę atskaityti

- a) mokėtiną ar sumokėtą mokestį už investicinį auksą, kurį jiems patiekė asmuo, pasinaudojęs C skirsnyje nurodyta galimybe, arba kuris buvo jiems pateiktas pagal G skirsnyje nustatytą procedūrą;

- b) mokėtiną ar sumokėtą mokestį už jiems pateiktą, jų įsigytą Bendrijos viduje ar importuotą auksą, išskyrus investicinį auksą, kurį jie ar kas nors kitas jų vardu vėliau perdirba į investicinį auksą;
- c) mokėtiną ar sumokėtą mokestį už jiems suteiktas aukso, įskaitant investicinį auksą, formos, masės ar grynumo keitimo paslaugas, jeigu vėlesnis šio aukso tiekimas yra pagal šį straipsnį atleistas nuo mokesčio.

2. Apmokestinamieji asmenys, kurie gamina investicinį auksą ar bet koki auksą perdirba į investicinį, turi teisę atskaityti mokėtiną ar sumokėtą mokestį už susijusias su šio aukso gamyba ar perdirbimu prekes ir paslaugas, jiems pateiktas ar suteiktas, jų įsigytas Bendrijos viduje ar importuotas, tarsi vėlesnis aukso tiekimas, kuris pagal šį straipsnį yra atleistas nuo mokesčio, būtų apmokestinamas.

E. Specialios prekyautojų investiciniu auksu prievolės

Valstybės narės mažų mažiausiai privalo garantuoti, kad prekyautojai investiciniu auksu registruotų visus didesnius sandorius dėl investicinio aukso ir saugotų dokumentaciją, kuri leistų nustatyti tokių sandorių pirkėją.

Šią informaciją prekyautojai privalo saugoti mažiausiai penkerius metus.

Valstybės narės gali laikyti, kad lygiavertės prievolės nustatytos pagal priemones, kurias patvirtino kiti Bendrijos teisės aktai, kaip antai: 1991 m. birželio 10 d. Tarybos direktyva 91/308/EEB (*) dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui, atitinka pirmosios pastraipos reikalavimus.

Valstybės narės gali numatyti griežtesnes prievoles ypač specialius įrašų saugojimo ar specialius apskaitos reikalavimus.

F. Atvirkštinio apmokestinimo procedūros

Nukrypdomos nuo 21 straipsnio 1 dalies a punkto, su pakeitimais, padarytais 28 straipsnio g punkte, kai tiekiama aukso žaliava arba pusfabrikačiai, kurių grynumas ne mažesnis kaip 325/1000, arba kai pasinaudojus šio straipsnio C skirsnyje numatyta galimybe tiekiamas investicinis auksas, valstybės narės gali nustatyti, kad prievolė sumokėti mokestį pagal jų nustatytą tvarką ir sąlygas tenka pirkėjui. Kai valstybės narės pasinaudoja šia galimybe, jos imasi priemonių, kad asmuo, įpareigotas sumokėti mokestį, atliktų savo prievolę pateikti ataskaitą bei sumokėti mokestį pagal 22 straipsnį.

G. Tvarka taikoma sandoriams reguliuojamoje aukso rinkoje

1. Valstybė narė, pasikonsultavusi kaip numatyta 29 straipsnyje, gali nebetaikyti šioje specialioje schemoje numatyto investicinio aukso atleidimo nuo mokesčio tam tikriems sandoriams dėl investicinio aukso, kitiems nei tiekimas Bendrijos viduje ar eksportas, kurie vykdomi toje valstybėje narėje:

- a) sandoriams tarp apmokestinamųjų asmenų – tauriųjų metalų rinkos, kurią reguliuoja atitinkama valstybė narė, dalyvių; ir
- b) kai sandoris sudaromas tarp tauriųjų metalų rinkos, kurią reguliuoja atitinkama valstybė narė, dalyvio ir kito apmokestinamojo asmens, kuris nėra šios rinkos dalyvis.

Esant šioms aplinkybėms tokie sandoriai apmokestinami, ir jiems taikomos tolesnės nuostatos.

2. a) Valstybės narės siekdamos supaprastinimo sustabdo mokesčio mokėjimą ir atsisako pridėtinės vertės mokesčio apskaitos reikalavimų sandoriams, numatytiems 1 dalies a punkte.

b) Sandoriams, numatytiems 1 dalies b punkte, taikoma atvirkštinio apmokestinimo procedūra, numatyta F skirsnyje. Jeigu asmuo, kuris nėra tauriųjų metalų rinkos dalyvis, nesant minėtų sandorių neprivalėtų registruotis PVM mokėtoju atitinkamoje valstybėje narėje, ne dalyvio vardu fiskalines prievoles privalo įvykdyti dalyvis pagal tos valstybės narės nustatytą tvarką.

(*) OL L 166, 1991 6 28, 77 p.“

2 straipsnis

Direktyvos 77/388/EEB 12 straipsnio 3 dalies e punktas ir F priedo 26 punktas išbraukiami.

3 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję 2000 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1998 m. spalio 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. EDLINGER
